

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА: „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — списание за религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: За всички абонати църковни учреждения, свещеници, учители, частни лица и пр.) за година 130 лева (платими на два пътя); за 6 месеца 80 лева (платими на един път); за 3 месеца 50 лева (сжшо); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплат) — 250 лева. III. Само „Църковен вестник“ — 100 лв. Само „Духовна култура“ — 40 лв. Всичко, което се отнася до „Църковен вестник“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомъстени ръкописи не се връщат. Всички парични суми да се изпращат до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печатат на последните страници. Плаща се: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подпис и за всяка останала дума по 2 лева. Официалните обявления на църковните учреждения се изпращат направо въ Администрацията; частни обявления се приемат и чрез агенциите; последните получават 30% отстъпка.

СЪ ДЪ Р Ж А Н И Е:

1. Оправдани опасения. — Проф. прот. Хр. Димитровъ.
2. Хръщение на българското Царче. — Хр. Поповъ.
3. Евангелски истини. — Иером. Николай.
4. Правилници за свещеническитѣ братства. — Д-ръ Ст. Станчевъ.
5. Художественъ отдѣлъ: — Хр. Борина. — Разпятие.
6. Културни прояви.
7. Бележки и отзиви.
8. Сказки и събрания.
9. Изъ печата.
10. Книги.
11. Официаленъ отдѣлъ.
12. Църковна и обществена лѣтопись: I У насъ; II Въ чужбина
13. Обявления.

Оправдани опасения.

На това мѣсто, преди година и повече¹⁾, изкахъ известни *опасения* за бъдещата съдба на въручението, като учебенъ предметъ въ нашитѣ срѣдни и основни училища. Между другото позволихъ си да обърна вниманието върху съществуващата *опасност*, отъ една страна, въручението у насъ да се остави и занаяредъ *само съ по единъ часъ седмично* въ всички отдѣления и прогимназиални класове, а, отъ друга, *то да се измѣсти* отъ съвсемъ новъ предметъ (нравоучение) въ първоначалното училище.

Тогавъ още нова програма по въручение нѣмаше. Тя едва започваше да се изработва. Но особенаятъ съставъ на комисията за изработването ѝ (главно отъ съставители на учебници и отъ тѣхни представители), както и назначаването за членъ въ нея на привърженикъ и авторъ на свѣтско нравоучение, вече ясно показваше не само новата ориентация на нѣкои фактори по въпроса за въручение, а и неговата (може би, предварително решена) участъ даже въ основнитѣ училища, въ които то би останало, колкото и недостатъчно.

И, наистина, не следъ дълго време дойде това, което по-рано се предвиждаше. За въручение, като учебенъ предметъ въ срѣднитѣ училища, не стана и дума. Ужъ само по формални причини! Нѣмало такъвъ учебенъ предметъ — предвиденъ въ Закона за срѣднитѣ училища. Макаръ че и за разширение на физическото гражданско възпитание също не се предвиждаше въ Закона. Въпреки това (само съ една наредба-законъ!) то се създаде.

Въ същото време *положението на въручението*, като учебенъ предметъ въ основнитѣ училища, стана *още по-лошо*. Отначало цѣлата комисия реши единодушно да ходатайствува предъ Министерството из народното просвѣщение да се дадатъ на въручението въ основнитѣ училища *по 2 (два) часа седмично* — както то се изучава въ почти всички културни християнски страни и дори у нашитѣ православни сѣсени. И, споредъ тия часове, (по 2 часа седмично за четиритѣ отдѣления и тритѣ прогимназиални класове) се изработи *нова програма* по въручение въ нашитѣ основни училища (детски градини, първоначални училища и прогимназии). Въ нея наистина не се постигна онова строго единство, оная пълнота на учебния материалъ и последователностъ въ методическитѣ и педагогическитѣ принципи, върху които една програма по въручение *днесъ* — при голѣмия напредѣкъ въ областта на теорията и практиката на религиозната педагогика — *трябва* да се изгрѣди! Все пакъ нѣщо се направи и въ това отношение. И така изработената първоначално програма по въручение бѣ значителна стѣпка напредъ. Но — както можеше да се предвиди — въ последния моментъ (въпреки тѣй очебийния примѣръ на програмитѣ по въручение въ почти всички християнски страни) у насъ въручението се остави *пакъ, както досега*, само съ съвсемъ недостатъчния единъ часъ седмично въ всички отдѣления и прогимназиални класове. Така първоначално изработената програма по въручение (особено за първоначалното училище) се съкрати почти наполовина. Много и извънредно цененъ религиозно-възпитателенъ и учебенъ материалъ не можа да влѣзе въ нея. И, разбира се, отъ това чувствително пострада и се наруши неината цѣлостностъ и архитектуроната.

Обаче, *най-големията неправда*, която вече утвърдената нова програма причинява на въручението, като учебенъ предметъ въ нашитѣ основни

¹⁾ Вижъ статията ми „*Опасения*“ на уводно мѣсто въ „*Църковен вестникъ*“ отъ 17 ноември 1934 год., бр. 43 и 44.

училища, е, че *запазедъ и тоя* съвсемъ недоста-
тъченъ единственъ часъ седмично по въручение
(особено въ първоначалнитъ училища) *трѣбва да*
се дѣли съ още недобре опредѣленото и при това
напълно свѣтско нравоучение. Защото, докато
почти се обхваща само за въручението по два
часа седмично въ всички отдѣления и програм-
мални класове, новата програма дава: — *по единъ*
часъ за въручение въ първоначалното училище и
программизацията по единъ часъ за нравоучение въ
1 и 2, 3 и 4 отдѣления. А въ действителностъ, по-
често, въручението *запазедъ* и тоя единственъ
часъ седмично не ше има въ свое изключително
разположение. Защото началната таблица за раз-
предѣлене на седмичнитъ уроци въ новата про-
грама (стр. 4) *предвижда всичко по единъ часъ се-
дмично за „въручение съ нравоучение“* т. е. *въ скъ-
постъ по половина часъ седмично (или по-малко*
*учебно време отколкото дори досега!) за въру-
чение*. А това означава, че дори предвидениятъ
(въ новата програма) учебенъ материалъ по въру-
чение не ше (може да се мене, защото отъ съв-
семъ недостатъчните часове по въручение трѣбва
още да се отдѣлятъ (навѣрно по равно) „специални
часове“ и за нравоучение!

Ето дожде се стигна по тоя голѣмъ въпросъ
за въручението въ нашитъ училища чрезъ новата
програма — нагодила укъ „досегашната въ духа,
нуждитъ и разбираири на новото време“. Въ
сжщностъ нито дори се взе подъ внимание мие-
нието на комисията за увеличление, напр., на часо-
ветъ по въручение поне на 2 часа седмично, както
е почти навсѣкжде другаде. Както и не се взеха
предъ видъ *нищо аргументитъ*, противъ отдѣля-
нето на нравоучението отъ християнското въру-
чение, *нищо предупреждениата* за създаване чрезъ
това на истинска духовна опасностъ отъ *вътрешно*
раздвоение (между изискванията на християнската
вѣра и тия на лаическия моралъ) у нашитъ деца.
Обърна се внимание само на отдѣлнитъ доклади
на нѣкои отъ членоветъ, които по незнайни
вътрешни пжтища успѣха да натрапятъ на надлеж-
нитъ фактори своитъ разбираири.

При това положение (на тѣхъ несправедливо и
неправилно разрешение на въпроса за въручението
въ нашитъ основни училища и чрезъ новата про-
грама) Църквата може ли да не се противопостави
по-енергично и по-организирано, отколкото се е
правило това досега? Иначе, ако и *днесъ* не се ре-
гира, *утре* въручението може да бжде съвсемъ
оноправдано и дори заличено, като учебенъ пред-
метъ, както това е допуснато вече да стане съ него
въ срѣднитъ училища. Най-добре е — да се настои
още по-силно предъ надлежнитъ фактори — да се
увеличатъ часоветъ за въручение въ основнитъ
училища поне на 2 часа седмично, както е почти
навсѣкжде. После — да се изиска да се предвиди
въручението, като учебенъ предметъ и въ срѣд-
нитъ училища, сждо съ по 2 часа седмично въ
всички класове. И най-после трѣбва да се защита
правото на Църквата, не само да преглежда учеб-
ницитъ по въручение, а — и да участвува непре-
мѣнно и най-активно въ изработването на всички
нови програми по въручение, както (това става
въ всички християнски и въ съседнитъ намъ пра-
вославни страни.

Проф. прот. Хр. Димитровъ

Хр. Поповъ

Кръщение на българското Царче.

(Отдавнашнъ споменъ)

Това стана точно преди 40 години. Бѣхъ ученикъ
въ III класъ на Цариградската духовна семинария. Още
презъ есенъта 1895 година упорито се говорѣше, че
предстои преминаването на българския престолонасле-
дникъ князь Борисъ въ православие. Князь Борисъ на
двегодишна възраст, като католикъ, бѣ само кръстенъ.
Миропомазанieto у католицитъ се извършва по-късно.
Затова при преминаване на малкия Князь въ правосла-
вие, надъ него трѣбваше да се извърши и таинство
миропомазанieto, което въ Православната църква се из-
вършва веднага следъ таинство кръщение и се слива съ
него, като двѣтъ таинства се наричатъ съ едно общо
име — *кръщение*. Поради туй именно преминаването
на Престолонаследника въ православие народътъ нари-
чаше *кръщение на българското Царче*.

Презъ декемврий сѣщата година пристигна въ
Цариградъ председателствующиятъ Св. Синодъ митро-
политъ Григорий Русенски, за да покани отъ името на
Св. Синодъ Негово Блаженство Екзархъ Иосифъ да
отиде въ София и, заедно съ всички архиереи, да из-
върши миропомазанieto на българския Престолонасле-
дникъ. Миропомазанieto се предпологало да стане на
2 февруарий (старъ стилъ) 1896 година — на празникъ
Сретение Господне. Дѣло Григорий дохожда и въ ду-
ховната семинария, която тогана се намираще въ Фери-
къой. Дребенъ и нискъ на ръстъ, но съ живи очи, той
ходи по класоветъ и навсѣкжде каза думитъ: „Драги
дѣца, въ скоро време ше стане едно твърде радостно
събитие за нашия народъ. Негово Всевѣствие българ-
скиятъ Престолонаследникъ князь Борисъ ше мене въ
православие. Които отъ васъ ше учатъ най-добре и
иматъ прирѣбно поведение, тѣхъ Негово Блаженство ше
вземе съ себе си, когато дойде въ София за миропо-
мазанieto“.

Всички ученици изтрѣгнахъ отъ радост и се пи-
тахме — кои ли сж измежду насъ и колко сж щастлив-
цитъ, които Негово Блаженство ше вземе съ себе си въ
София? Разбира се, всѣки желеше да попадне въ тѣх-
ното число. Билеятъ повечето отъ Македония и Тракия,
ние всички стнувахъ свободна България, мечта-
ехме да идемъ въ София, да видимъ българския
Князь, български офицери и войници, да подишаме
на своюта — отваявъ турската граница.

Но и независимо отъ това, дали ше попаднемъ
въ число на щастливцитъ, радостта ни пакъ бѣ твърде
голяма. Събитието, което се очакваше, бѣ извънредно
и твърде велико. Макаръ още юноши, ние всички дъл-
боко се интересувахме отъ националитъ въпроси, сле-
дѣхме политическитъ събития, обсеждахме ги съ жаръ
и правѣхме пренеска на тѣхъ. Миропомазанieto на Пре-
столонаследника бѣ за всички българи актъ отъ голямо
историческо значение. Освенъ обезпечаването на царска
православна династия, чрезъ този актъ се постигане и
помнрението на България съ Русия, между които отъ
десетъ години бѣха прежснати всѣкакви дипломати-
чески сношения. А фактътъ, че самъ рускиятъ царъ
Николай II чрезъ своя пратеникъ шѣше да бжде кръст-
никъ на малкия князь Борисъ, придаваше още по-голямо
значение на миропомазанieto. Македония и Тракия въ
случая любиваха особени крила. Ние, които още като
ученици водѣхме борба съ гръцката пропаганда въ род-

нитъ си краища, сега получавахме ново оръжие. Не можахме вече народнитъ врагове да смущаватъ простиѣ хората и да имъ говорятъ, че понеже и Гърция и Сърбия и Ромъния имали православни царе, а само българскитъ князь билъ католикъ, то не само за България, но и за Македония и Тракия, където отъ Екзархията се харчели пари за български училища, имало опасностъ да бъдатъ покатоличени. Тая клевета вече се обезсилуваше, защото и Българи си обезпечаватъ православенъ цар. А съвсемъ се чупеше клеветническото оръжие на Фернер, че българитъ ужъ не били напълно православни, че били схизматикъ и че за такива били смѣтани и отъ Русия. Обстоятелството, че най-великитъ и най-православнитъ отъ православнитъ царе духовно се сродяваше съ български дворянъ, като ставаше кръстникъ на бъдещия цар на българитъ, правеше съвсемъ безразлични съчиненитъ отъ гърцитъ легенди за неправославнето на българскитъ народъ.

Че събитие то бѣ твърде велико, че чрезъ него се откриваха свѣтли хоризонти за България, за Българската църква и за цѣлия българскитъ народъ, ясно личеше и отъ смущението, което то предизвика у народнитъ врагове. Ватиканътъ бѣ не само смутенъ, но и разяренъ. Нѣмскитъ държави биеха тревога, че България се натрѣгва отъ ржестъ имъ. Турцитъ бѣха твърде много уплашени, понеже видяха, че московецътъ имъ готви чрезъ България изненади. А Фернерската патриаршия не виджаше нищо хубаво за себе си въ примиренето на Русия съ България и, особено, въ факта, че рускитъ Царъ ставаше възприемникъ на българския Престолонаследникъ. И пустиати бѣха въ ходъ всички дипломатически интриги. България бѣ увещавана и заплашвана. Гърци и католици правѣха интриги предъ турското правителство. Всички народни врагове правѣха опити да осуетятъ нѣкакъ си събитие, както правѣха опити презъ 1870 година — предъ излизане на султанскитъ ферманъ за учредяване на Българската Екзархия. Опасността бѣ твърде голяма. Затова по събитие то нищо не се пишеше и тайно се говореше.

Ние, ученицитъ, бѣхме въ тревога, особено къмъ края на януарий 1896 година, когато въ Цариградъ бѣ дошълъ българскитъ министъръ-председателъ д-ръ К. Стоиловъ да покани на тържеството, отъ името на българскитъ Князь и отъ името на българското правителство, Негово Блаженство Екзарха, като издействують отъ султана Хамидъ разрешение за отиването му въ София. Особено разтревоженъ бѣхме, защото научихме, че турскитъ султанъ, получаванъ и подкрепенъ отъ посланицитъ на нѣкои Велики сили, не искалъ и да слуша за отиването на Екзарха въ България. Престоелъ да се направятъ за това предъ султана постъпки, даже ултимативно искане, отъ страна на Нелидовъ, руски посланикъ въ Цариградъ. Туй именно много ни бѣ смутило. Тревогата всѣки день ставаше по-силна, защото 2 февруарий наблюдавахме.

II.

Бѣше 28 януарий Месопустна, 28 януарий. Видяхъ хубавъ слънчевъ и топълъ день. Сѣкашъ бѣ настѣпала пролѣтъ. Сутринтъя всички ученици, заедно съ ректора на семинарията г. Станимировъ, бѣхме на литургия въ руската църква въ Пангалти, където обикновено се черкувахме. Следъ отпуста, като излязахме отъ църковния дворъ, предъ вратата спрѣ единъ екзархийски слуга на файтонъ. Той дошълъ да вземе ректора, когото Негово Блаженство вначалъ по тѣрде бърза работа. Г-нъ Станимировъ веднага се качи на файтона и се отпрати за Екзархията въ Пера. Ние всички трепвахме отъ едно приятно въ-

ненне. Досетихме се, че това ще да е въ връзка съ замислането на Негово Блаженство въ София и че разрешенето за туй замисляне ще да е вече далено.

Върнахме се въ пансиона и, що-току бѣхме свършили закуски, ето, слугата Тодоръ, запхтнѣти и развълнуванъ, влиза въ трапезарията и обжда, че г. ректорътъ вначалъ веднага да отидемъ при него въ ректората — азъ, ученицитъ отъ IV класъ Христо Илиевъ (сега иеромонахъ Филаретъ) и ученицитъ отъ II класъ Георги Атанасовъ (отдавна покойникъ). Като че ли нѣкакътъ електрически токъ разтърсе всички ученици, а на насъ тримата просто се подкосиха краката. Божже, какво става съ насъ! Силно развълнувани, се отправихме при ректора. „Ей сега — почна да ни говори той съ важенъ и сериозенъ тонъ, както обикновено винаги говореше — пристигнахъ отъ Светата Екзархия, където бѣхъ повиканъ отъ Негово Блаженство Екзарха. Негово Блаженство ми съобщи, че, по случай предстоящото миропомазване на Негово Височество българскитъ Престолонаследникъ князь Борисъ, той скоро ще замине за София. Нашитъ Свещеноначалникъ е благоволилъ да вземе въ своята свита и насъ тримата, като на всѣки едного се определя въ известно послушание. Ти, Попъе Христо, — обрѣна се къмъ мене ректорътъ, — който си чтецъ въ руската църква, ще бъдешъ такъвъ на Негово Блаженство въ София при вечерно и утрено правило. Ти, Илиевъ Христо, ще държишъ въ време на служба жезъла на Н. Блаженство, а ти, Атанасовъ Георги, ще поддържишъ края на мантита му. Свободни сте отъ уроци и всѣкакви занятия. Почнете да се приготвявате, като вземете грижа, штоу униформата ви — антери, подраисникъ, расо и шапка — да бжде нова и чиста. Допълнително ще бжде съобщена датата, кога ще тръгнемъ“.

Тая блага вѣст, която ни съобщи нашитъ ректоръ г. Станимировъ, най-вече поради туй, че ни дойде твърде неочаквано, а главно, че бѣ извънредно радостна и се отнашеше до необикновено събитие, ни порази като гръмъ. Другаритъ ми въ първия моментъ победѣиха и сѣкашъ омигнаха. Азъ самъ не можахъ да си дамъ отчетъ — насъхъ ли ставя туй, или навъе? И още по-силно развълнувани, ние се върнахме въ пансиона, където съ нетърпение ни очакваха всички ученици. Преди, обаче, да отворимъ уста, тѣ всички разбраха, че ние сме щастливцитъ, които ще придружимъ Негово Блаженство въ София. Туйтѣ, навърно, пречецоха по лицата им, които вече бѣха успокоени, преобразени и сияещи. Добритъ ми другари, особено тия, които бѣха скромни и не надценяваха своитъ способности, искрено ни се радваха и ни ублажаваха. По нѣкои отъ съкласникитъ ни, които смѣтаха себе си, вътъ и действително бѣха, не по-малко способни отъ насъ, не можахъ да скрийтъ своето душевно жмжа и огорчение: по лицата имъ, безъ сами да искатъ и знаятъ, бѣ написано недооволство и завистъ. Жмжеха се да прикрийтъ това и се опитваха да ни сърадватъ, но не намираха подходящи думи и като че ли готови бѣха да заплачатъ отъ жмжа. Съжялвахме ги много, особено на обѣдъ и вечери, когато ние отъ радостъ твърде малко вдѣхме, а отъ жмжа съвсемъ не можахъ да се хванатъ, като че ли бѣха болни.

(Следна)

Не прави вреда другиму, а прави добро на всички човѣци, защото сж човѣци.

Истинска щедростъ е не да дадешъ много, а да дадешъ на време.

Евангелски истини.

Лука 15:11—32.

Богъ желае всички да се спасимъ и да възвѣмъ въ Неговото вѣчно царство на мира и блаженството. Бидейки по Своего сжестово *любовъ* (1 Иован. 5:16), Той сърадва и състрадава; сърадва — когато се утвърждаваме въ доброто и изгаримъ по пътя на спасението, а състрадава — когато затъваме въ грѣхъ и вървимъ къмъ падение.

Въ познатата намъ евангелска притча за блудния синъ е изразена особената Божия любовъ къмъ истинския синъ се грѣшникъ, както и ни се посочватъ плодовете на покаянието — съвършеното спасение. Предъ насъ Спасителятъ рисува ярко, силно, вѣрно и неподражаемо процеса на духовното изправление и обновление въ всичките негови последователни моменти.

Блудниятъ синъ е образенъ на цѣлокувното грѣховно човѣчество, отдалечило се отъ Бога, на отбланиитъ народи, отклонили се отъ пътя на доброто, а така сжщо и на отблнната личностъ, която пада въ грѣхъ и жадува за спасение. Кой не е пожелавалъ да напусне бащинъ домъ, да се освободи отъ чужда опека, отъ задължението на нравствения законъ, отъ гласа на собствената изобличаваща съвестъ, отъ погледа на Бога? Кой не е пропявалъ, сжкпо наследство отъ дарования? Кой не е губилъ въ празнота и удоволствия младостъ и свежи сили? Кой най-сетне, подобно на блудния синъ, не е изпитвалъ дълбокото разочарование следъ суетно прекъранъ животъ? И ако има въ ншоу га се различавае отъ евангелския блуденъ синъ то е, да съжкляване, въ това, че почвайки като него, чие не всички и не винаги „*адамъ въ себе си*“ и се завръщаме обновени въ бащиния домъ.

Въ процеса на обновлението най-важниятъ моментъ е безспорно оня, въ който падналиятъ вижда собственото си грѣховно положение, дълбокия трагизъмъ на погружената въ беззакония душа, когато дойде, съ други думи, — „въ себе си“ и намѣри сили да сжкже веригитъ на сластитъ и грѣха. Този моментъ на самокритика и самоприсжда се оказа *решителниятъ* и за загубения синъ. Той не приписа злоазиатство си на „*злата сжжба*“ или на своитъ приятели, съ които бѣ пропявалъ имуществото си. Той намѣри винага въ самия себе си. Днесъ ние сме склонни да диримъ причинитъ на нашитъ злоазиатства вънъ отъ насъ — въ „неблагоприятното“ стечение на обстоятелствата, въ нашитъ близки, — у Бога дори. Такова съзнание явно ни отдалечава отъ пътя на спасението, понеже то отрича у насъ всѣкава виновностъ. А безъ съзнание на нашата виновностъ е невъзможно разкаяние, обновление и спасение. Днесъ мнозина говорятъ за обновление — промѣна на мислитъ, идентъ и начина на живота. При това, обаче, обновление не става дума за „грѣхъ“ и „вина“. Затова и нимае на лице плодове на истинско обновление. Прокламиратъ се идентъ отъ времето на нашето възраждане. „Назадъ къмъ епохата на възраждането!“ Това е повикътъ на блудния синъ за възвръщане къмъ дома на Огъа. „*Колко наемници у баща ми иматъ хлѣвъ въ изобиліе, пакъ азъ отъ гладъ умирамъ!*“ (Лука 15:17) Какъ гладъ? Нима сж малко идентъ, които хранятъ ума на съвременния човѣкъ? Нима сж недостатъчни придобивкитъ на модерния вѣкъ? И въпрѣки това глалъ, страшенъ глалъ томи всички, отдалечили се отъ дома на добрия баща. Придобивкитъ на модерната култура, колкото и да изумяватъ съ своето устройство, развиритъ и удивителна целесъобразностъ, все пакъ не ни напълно задоволяватъ; тѣ сж ония „*рожкове*“, за които се говори въ притчата.

Блудниятъ синъ, покрай самоопредѣленіето, имаше

и решимостта да насочи крачкитъ си къмъ бащиния домъ. Той не губи повече време, не отлага за утре. Трѣбва и ние да бждемъ скорни въ дѣлото, а не само въ разсжденіето. Имаатъ моменти, когато и ние схкаваме окаяното си положение, но не намираме сили да се изправимъ. Отлагаме за утре. А това „утре“ е най-големиятъ врагъ на нашето спасение. То е онова паднало на пътя семеце, отъ притчата за сѣяча, което птицитъ небесни (сатанна) изкълава (Мат. 13:4) Видѣто „утре“ нека пристжкитъ „днесъ“ — въ тоя моментъ, къмъ нашия небесенъ Отецъ. Той ни чака съ отворени обятия да ни приеме, пригърне и дѣлае. „*Ето, стоя предъ вратата и хлопамъ, казва Господъ, — ако нѣкоя чуе гласа Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерямъ съ него и той съ Мене*“. (Открв. 3:20) Защо „*Милостъ Его безмѣрна и челолюбие — неизсълдимая глубина*“. „*Отецъ, свършкитъ противъ небоето и предъ тебе и не съмъ вече достоенъ да се нарека твой синъ; направи ме поне като единъ отъ твоитъ наемници!*“
Иером. Николай

Изь апостолскитъ послание.

1 Тимот. 3:1—16.

Вѣрни сж три думи: желае ли нѣкоя епископство, добро ншо желае. Но епископътъ трѣбва да е непороченъ, мжжъ на една жена, трезвенъ, цѣломудренъ, скромненъ, почтенъ, страннолюбивъ, поучливъ; не пияница, не побойникъ, не сядливъ, не алченъ за гнусна печалба, а кроткъ, миролюбивъ и несребролюбивъ; да управлява добре къщата си и да има леца послушни съ съвършена почитателностъ; защото, който не умѣе да управлява собствената си къща, какъ ще се грижи за Църквата Божия? Да не е новопокръстенъ, за да се не възгорѣе и падне въ еднако осжждане съ дявола. Трѣбва още той да има и добро свидетелство отъ вѣншнитъ, за да не бжде укоряванъ и да не падне въ притчата на дявола. Дяконитъ сжщо трѣбва да бжде почтени, недавуезичи, да не сж пристрастни къмъ вино, нито алчни за гнусна печалба, да пазятъ тайнството на вѣрата съ чиста съвестъ. И тѣ трѣбва първо да бжде напитувани, та после, ако сж безспорни, да ставатъ дякони. Сжщо и женитъ имъ трѣбва да бжде почтени, не клеветници, трезвени и вѣрни въ всичко. Всѣки отъ дяконитъ трѣбва да бжде мжжъ на една жена, добре да управлява децата си и къщата си, защото които сж служили добре, придобиватъ добръ чинъ и голѣмо дързовение въ вѣрата, шо иматъ въ Христа Исуса. Надявамъ се скоро да дойда при тебе; а това ти пиша, за въ случай, че се позабавя, да знаешъ, какъ трѣбва да постжживъ въ Божия домъ, който е църква на живия Богъ, състълъ и крепитель на истината. И истина, велика е тайната на благочестието: Богъ се яви въ плътъ, заснѣтелствувалъ бѣ отъ Духа, показва се на Ангели, проповѣдаванъ биде на народи, приетъ съ вѣра въ свѣта, възнесе се въ слава.

Изь Псалмитъ.

Псаломъ 112.

Хвалете, раби Господни, хвалете името Господне. Да бжде благословено името Господне отъ сега и до вѣка. Отъ изгръвъ слыше до запаля да бжде благословено името Господне. Високъ надъ всички, надъ всички народи е Господъ; Неговата слава е надъ небеса. Кой е като Господа, Бога нашъ, Който живѣе въ висинитъ, наклоннава се и съ внимание гледа на небоето и земята; изъ праха издига бедния и отъ кълата издига сиромаша, за да го постави съ князѣтъ, съ князѣтъ на народа му; неплодната настанява бѣ къщи като майка, разяща се на децата!

Правилници за свещеническите братства.

Сръбският архиерейски събор е издал на 26 (13). IX. 1935 г. Правилник за свещеническото братство. Както е познато, свещениците в сръбската православна църква от години наред имаха свои сдружения и общ съюз, но тъй се уреждаха и развиваха доста свободно и без особена връзка с висшата духовна власт. Това довеждаше по някога до някои несъобразности. То, може би, и докара до разтурене от страна на Синода свещеническото сдружение и съюза им, съ намъреното да се създаде една по-официална и единна свещеническа организация. Това е сторил сръбският архиерейски събор съ два правилника, — единият: за „епархийски свещенически дружества“, и вторият: за тяхния съюз.

Според първия правилник, свещеническото дружество се намира под непосредствения надзор и покровителство на епархийския архиерей (чл. 2). *Целта* на дружеството е: да се старее за самообразоването и самоусъвършенстването на своите членове изобщо и специално богословско-пасторско; да затвърдява и брани авторитета на енорийското свещеничество и на свещеническото призвание — изобщо, въ народа и обществото; да работи въ религиозно-просветната и социална област за напредъка на църковния живот и на християнския морал между православните християни въ епархията; да намира сръдства за отблъскване на иновърната пропаганда, сектанството, суеверието и безбожничеството въ епархията; да помага материално на своите членове и да се грижи за материалното положение на бедните свещеници и свещенически семейства въ епархията (чл. 5). Като *срѣдства* за постигане тая цел се посочват: откриване свещенически и народни библиотеки; строго обръщане внимание на държането на своите членове, та тѣ да отговаря на свещеническото призвание и достойнство; молитвени събрания съ целъ на духовно-морално сподяване; издаване и разпространяване вестника, списания и книги съ богословско-религиозно съдържание; държане религ.-правств. сказки и уреждане курсове за църковно възпитание на младежта; основане свещенически фондове и други целесъобразни установления за моралния и материален напредък на свещеничеството и пастыото (чл. 6). *Членове*, редовни, на дружеството задължително сж всички енорийски свещеници, църковно-службени духовни лица и воени свещеници въ епархията (пенсионирани свещеници могат да бъдат членове, ако желаят) (гл. 8). Спомагателни и добротворни членове могат да бъдат православни лица и учреждения, които сж приети за такива от управлението на дружеството (чл. 9, 11). Всички редовни членове плащат установения членски внос (чл. 14). *Органи* на свещеническото дружество въ епархията сж: свещеническото братство, централната управа и епарх. свещеническо събрание, свещеническото братство състоят задължително от всички енорийски свещеници въ едно намѣстничество (чл. 16). Свещеническото братство се управлява от архиерейския намѣстникъ (като председател) и от двама членове, избрани от братството и утвърдени от архиерей (чл. 17). Централната управа на епарх. свещеническо дружество се състои от председател и седем члена, избрани от епарх. свещеническо събрание (съ мандатъ за 2 години) и утвърждавани от епарх. архиерей, който утвърждава и конституирането на управата дожежне избора на подпредседател, секретаръ и касиеръ (чл. 18—19). Епарх. архиерей е почетен председател на централната управа, въ която той председателства,

когато желае, или изпраща свой представител (чл. 20). Решенията на централната управа подлежат на одобрение от епарх. архиерей (чл. 21). Епарх. свещенич. събрание се състои от всички членове на свещенич. братства въ епархията и заседанията му сж валидни ако присъствуватъ половина от членовете (чл. 22). Редовно се събира еднажъ въ годината (чл. 23). Дневниятъ редъ, времето и мѣстото на заседанията на еп. свещ. събрание се утвърждават от епарх. архиерей (чл. 24), който е почетен председател на събраниято (чл. 25). Решенията на събраниято подлежат на одобрение на епарх. архиерей (чл. 27). Събраниято има за задача да избира председатели и седем члена на центр. управа, трима делегати на събора на съюза на свещенич. дружества; да определя редовни членски вноски; да дава указания на централното управление; да съставя бюджета на свещенич. дружества; и да има общото ръководство въ духовната дейност на епарх. свещенич. дружества (чл. 30). Епарх. свещеническо дружество може да бъде закрито от архиерейския съборъ, по предложение на надл. епархийския архиерей (чл. 35). Свещенич. епарх. дружество и свещенич. братства могат да си изработятъ свой вжтр. правилникъ, който подлежи на одобрение от епарх. архиерей (респективно — на архиер. намѣстникъ) (чл. 36).

Според втория правилникъ (на съюза на епарх. свещенич. дружества), седалището на съюза е въ Бѣлградъ (чл. 1). Съюзътъ се управлява от *съюзна управа*, въ която влизатъ всички представители на отделните епарх. свещенич. сдружения, избрани за две години от страна на епарх. свещенич. дружества (чл. 2). Съюзната управа си избира изъ своята срѣда председател, подпредседатели, секретаръ, касиеръ и трима члена, които съставятъ „Одборъ на съюза“. Този одборъ подлежи на утвърждение отъ архиерейския съборъ (чл. 3). Съюзната управа избира и урежда въ съюзния печатен органъ, ако има такъв, и другите съюзни служители (чл. 4). *Целта* на съюза е: взаимно познание между свещениците; манифестация и затвърдяване православната свещеническа съвѣст и духъ; и създаване общи сръдства и учреждения за духовното и материално засилване на свещеничеството (чл. 5). *Срѣдства* за достигане тая цел сж: свикване съюзнъ свещенически съборъ; издаване вестници и книги; и основане общи фондове и други свещенически учреждения (чл. 6). *Съборътъ* се състои от съюзната управа и от делегати на епарх. свещенич. събрания (чл. 7). Той се свиква от съюзния одборъ, подяръ като предварително добие за това одобрението на архиерейския съборъ, който одобрява и дневния редъ на събора (чл. 8). Почетен председател на събора е патриархътъ, който може да председателства, както събора, тъй и съюзната управа или да изпрати своя представител (чл. 9). Съборътъ се свиква редовно еднажъ въ годината (чл. 10). Съюзниятъ съборъ решава: за разбиръ на членския вносъ на редов. членове на епарх. свещенич. дружества; за образуването и надзирването общитъ учреждения за духовното и материалното закрѣпване на свещеничеството; и изработва правилници за дейността на единичните учреждения на съюза (чл. 11). Всички решения на съюзния одборъ и на събора подлежат на одобрението на архиер. съборъ (чл. 12). Противъ решенията на съюза може едно епарх. дружество, съ одобрението на епарх. архиерей и въ срокъ отъ 60 дни, да подаде възражение предъ архиер. съборъ, който решава въпроса окончателно (чл. 13). Имотътъ на съюза, въ случай че бъде последниятъ разтуренъ, преминава на сръб. църква и се предава за управление отъ патриархийския управенъ одборъ (чл. 14). За своите вжтр. дѣла съюзътъ може да изработва свои, правилници, които се нуж.

давятъ отъ удобрението на архир. съборъ (чл. 15).^П Съюзътъ може да бъде разтуренъ по решение на архир. съборъ и по предложение на синода (чл. 16).

Дръ Ст. Станчевъ.

ХУДОЖЕСТВЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Разпятие.

Самъ между голи четири стени, предивамъ мълчаливо повестята на днешнитъ и миналитъ дни, чета романа тѣжежъ на свѣта.

Редятъ се мудро образи безчетъ предъ погледа унесено вгледень — възрѣятъ, приведени подъ свой гнѣтъ, годинитъ отъ първия ми день.

Детинството разпѣнато на кръстъ, младенчеството съ пронизани гърди, а днешното превито като тръстъ отъ вихъра на неволни и бедни.

Но погледъ вдигаамъ, немощно смутень, и свивамъ се като отъ сынъ: въ лъчи облянъ, на бѣлата стена предъ менъ Христосъ отъ кръста гледа и мълча.

Той — носящъ мѣката на цѣлѣнъ свѣтъ и пилъ отровата до дъно чакъ... О, колко доброта и благодатъ и кротость грѣе въ погледа Му пакъ!

Сърдцето се изпълва съ топлина, и чувстваамъ, че въ свѣта азъ не съмъ самъ: отъ плещитъ ми пада планина и колѣнѣта като въ Божи храмъ.

Избликватъ нови сили въ менъ като струя отъ земни глѣбини, и бодро се изправямъ, озарень отъ нова вѣра въ бѣдещитъ дни.

Хр. Борниа

КУЛТУРНИ ПРОЯВИ

За семейството.

Извънъ осветения отъ Църквата бръкъ вѣтъ отъ семейството, никой човѣкъ не може да осмисли живота си на земята. Всѣки таквъ човѣкъ би заприличалъ на она заблуденъ пѣтникъ, който пѣтува въ вѣчна мѣгла и никого не може да достигне своята цель, никжде не може да намѣри отидкъ. Самота и тѣжа отравятъ душата на таквъ човѣкъ, той пада въ унинче и става неспособенъ за творчески животъ.

Днесъ повече отъ всѣкога, особено младитъ, трѣбва да се замислятъ върху това.

Въ филма *Епизодъ* виждаме какъ една млада ученичка скулптурка има високо съзнание за брака и за семейния животъ. Тая млада ученичка бива материално разорена отъ самоубийството на единъ банковъ директоръ, въ чиято банна сж вложени скромнитъ спествания на майка ѣ.

И ето — започва тежкъ животъ за младата скулптурка. Тя работи усилена, ала осждицата я преследва.

На нѣколко пѣти лекомисленн другарки на скулптурката ѣ предлагатъ да се откаже отъ своята работа и да намѣри по-лесенъ начинъ за печелене на пари — да се запознае съ нѣкой богатъ човѣкъ, за да може да води лекъ, безгриженъ животъ. Ала скулптурката не приема това предложение, — тя е упорита, трудолюбива и добре съзнава смисъла въ брака, щастнето въ семейното огнище. Упорито работи и се бори съ несгодитъ въ живого младата скулптурка и търпеливо чака да я стигне свѣтлинъ лъчъ на любовта, — оная любовъ, която води къмъ семейството. Скулптурката на пада духомъ, тя силно вѣрва, че ще дойде това, което онакъва.

И наистина, въ лицето на единъ скромень, сериозенъ учителъ въ дома на единъ богатъ човѣкъ тя виждъ онаи, съ когото може да свърже на вѣки своята сѣдба.

Така, — вѣрвата въ бѣдещето, търпеливо и високо съзнание за семейството спасяватъ и осмислятъ живота на младата скулптурка, въ чиято очи вече грѣятъ пламъчетата на чистата радостъ.

Въ другъ единъ филмъ, *Мазурка*, виждаме силата на майчинитъ чувства, безсмисленна животъ извънъ семейството. За да спаси детето си, майката е готова на всичко.

Една оперна пѣвица обича искрено и дълбоко своя мъжъ, който замивава за фронта. Майката деиноошио бди надъ рожбата си, молѣ се за здравето на мъжъ си. Здраве него и за детето си тя се отказва отъ изкуството, прибира се въ семейството и е безгрижно щастлива. Тя толкова много обича детето си и се страхува за здравето му, че постоянно вика лѣкарь, даже и тогава, когато то е здраво. И не напразно докторътъ се шегува: „И да кихне детето, вие нмислите, че ще умре“.

Ала идватъ непредвидени обстоятелства, не по вина на жената, която продължава все такъ силно да обича мъжъ си и детето си, и сѣпка пада върху семейния имъ животъ. Жената остава сама и трѣбва отъ градъ на градъ и пакъ става пѣвица. И презъ цѣлото време, при всичкитъ несгоди, все една и сѣща надежда стопля сърдцето ѣ, окриля духа ѣ — дали въ тая градъ ще срещне своето дете. И когато най-после тя узнава, кжде е рожбата ѣ, тича изъ улицитъ, задъхана се изкачва по каменитѣ стѣпала и съ треперящъ гласъ пито кжде е тя. Майката не се обажда на дъщеря си — изминали сж много години и дъщерята сѣщо не познава майка си. Настѣпва тѣжно-тросателенъ моментъ за майката, тя мълчаливо гледа рожбата си, ала не може да я пригрѣне, да я целуне и приласкае. Младото момиче никого не трѣбва да узнае, че тая, която назовава съ нежното име „майка“, не е истинската ѣ майка. Лко момичето узнае това, животътъ ѣ ще бѣде разрушенъ. За това истинската ѣ майка, обречена да смита отъ мѣсто на мѣсто, се жертвава за детето си, стои мълчаливо до него, гледа го съ затвѣна радостъ и само мислено го пригрѣща и слага топлина си рѣжа на челото му. После казва „сбогомъ“ и си отива за винаги.

Това е силата на майчината любовъ, която не знае граници въ самопожертвуванието. Извънъ семейството, извънъ тая любовъ, живота на мъжъ, а особено на жената, ще бѣде разбитъ, безсмисленъ. Затова днесъ се налага едно по-сериозно отношение къмъ брачната проблема. Особено младитъ трѣбва да бждатъ внимателни и да иматъ съзнанието, че младостта не е низъ отъ епизоди и леки преживявания, а най-хубавъ моментъ въ живота на човѣка, когато последниятъ самъ гради своето бѣдше.

Доблестно е не само да действувашъ, но и да страдашъ; страданieto изисква не по-малко усилня и краси съ не по-малко до-стойнство.

СКАЗКИ И СЪБРАНИЯ.

Човѣкътъ нѣкога.

На тази тема говори на 22 т. н. проф. Асенъ Златаровъ. Ето накратко съдържанието на сказката:

Свѣтътъ е пъленъ съ чудеса и загадки. Най-голямото чудо, обаче, е самиятъ човѣкъ. Между многото проблеми, които се изречаватъ предъ съзанието му, е и проблемата за самия него. Човѣкъ не може да не се запита: отъ къде е тръгналъ потокутъ на човѣшкитѣ същества? Къде е прародината му. И може би когато ще съумеемъ да отговоримъ правилно на тия въпроси, ние ще можемъ да си обяснимъ, защо въ нѣкои моменти човѣкъ пада по-долу и отъ зебра. Материалъ по въпроса за погавата на човѣка ние намираме въ антропологията, доисторическата антропология и лингвистиката. Но онава, която ни даватъ тѣ е откъслечно. Ние имаме набранъ материалъ, съ който да дадемъ единъ сигуренъ отговоръ. И за туй си служимъ съ набѣжъ. Въ науката не всичко, което знаемъ е плодъ на нашата непосредствена вънрностъ. Не навсякъде въ науката се постъпва като апостола Тома. Въ науката се действа съ догадки, хипотези. Голѣма роль играе и нашата творческа фантазия. Хипотезитѣ сж златни мостове, хвърлени отъ нашата фантазия надъ бездната съ неизвестности. Колко много тайни има животътъ! Океанъ отъ тайни е той. А колко краткъ е животътъ! Научната истина често се оспорва. Вчерашната истина е днешно заблудение.

Но какъ, къде и кога е възникналъ човѣкъ на земята? Е ли той чудо на сътворението или продуктъ на развитието? За прихода на човѣка можемъ да заключаваме по ония следи, които той е оставилъ въ недрата на земята. Данни за човѣшко съществуване не намираме въ третината ера, а въ следващата ера. Първиятъ човѣкъ—това е тѣя наречения „Питекъ-антропосъ-еректусъ“, реставриранъ по находката на о-въ Ява, открита отъ Дюбоа-Реймонъ. Тая реставрация била направена отъ художника Маскре, по поръжка на Белгийската академия на наукитѣ. (Имаво нѣваки си закони, споредъ които била възможна реставрация на дълго тѣло само възъ основа на една негова костъ?) И отъ този възображаемъ обладателъ на намѣренитѣ кости на о-въ Ява започва професоръ Златаровъ да проследява развитието на човѣка. Отъ „нашия“ прародителъ „Питекъ-антропосъ-еректусъ“ произлизътъ „Питекъ-антропосъ-алалусъ“, а отъ него пъкъ—говорящъ човѣкъ. Представа той въ свѣтлния картини и поточнитѣ на „Питекъ-антропосъ“, които сж живитѣ призь дилувума.

Презъ ледения периодъ въ Европа се появилъ човѣкътъ. Въ онава време нашиятъ континентъ е преживявалъ ужасъ, който само апокалиптична фантазия може да разбере.

Черти на сжщисния човѣкъ намираме въ последната ера отъ историята на земята. Ние често срещаме тѣя наречения „Неандерталски човѣкъ“. Това е съчетание на човѣкъ съ маймуна, но съ преобладаващи черти на човѣкъ. Неандерталецътъ е неразвилъ се човѣшки типъ, отклонила се линия отъ човѣчеството, лишена отъ способността да се развива.

Въ зависимостъ отъ условията, при които билъ поставенъ човѣкътъ-зебръ, се развивала и неговата индустрия. Отначало тя е била отъ неоголедани камъни, а после—отъ огадени. А когато той бива поставенъ при подобри и околни условия на животъ, тогава започва да се появява и развива изкуството.

Къде е прародината на човѣка? Негова прародина сж мѣстата въ които сж вирвели днешнитѣ земеделски зърнени култури—пшеница, царевича, оризъ и др.

А кое очеловѣчи човѣка? Четири сж срдѣствата — моментитѣ за това: 1) Първото срдѣство това сж рждетѣ.

Свещенъ е моментътъ, когато човѣкътъ-животно се навелъ за да вземе и захвърли камъкъ срещу противника си. Рждетъ сж подмижежъ инструментъ „постъ годенъ за живота; тѣ сж, които ни еманципираха отъ зебра; (2) Второто срдѣство е изкуството да си служи съ огънъ. Това е стихия, която помага да се зароди първото човѣшко общество. 3) Третото срдѣство е членораздѣлната речъ и 4) Четвъртото срдѣство е социалниятъ духъ, моментътъ, когато се създава труда и разпредѣлятъ блага.

Отъ животно е тръгналъ човѣкъ. И днесъ зебрскитѣ инстинкти у него не сж съвсемъ изчезнали. Но не бива да се спремъ тамъ. Напредъ и все напредъ до като се издигнемъ до разумния, социалния човѣкъ.

Г-нь проф. Златаровъ трѣбваше да бжде по-въздржанъ въ своитѣ твърдения и изводи по въпроса отъ мирогледенъ характеръ, какъвто е той за произхода на човѣка. Още отъ начало сказкитетъ подчертъ, че нѣмае науката си служимъ съ хипотези, които сж златни мостове, хвърлени надъ бездната отъ неизвестности. Но веднага забрави тази си заявка и се впусна да „гради“ доославната история на човѣка отъ „питекъ-антропосъ-еректусъ“ до реставриранъ—само по една костъ—отъ нѣкой си художникъ. Проф. Златаровъ въ свѣтлитѣ картини ни представи както нашия прародителъ „питекъ-антропосъ“, тѣй и неговитѣ потомци, дори нѣщо повече, даде и картини изъ тѣхния личенъ, интименъ и семеенъ животъ. И за всичко това господниъ професорътъ говори съ вънрностъ на непосредственъ свидетелъ, не като за нѣщо предполагаемо, хипотетично, но като за напълно достоверъ и истинно неоспоритѣ факти.

Не е г-нь Златаровъ, който да не знае за голѣмо изученъ споръ между великитѣ естествоизпитатели на находката на островъ Ява, Презъ 1895 год. на о. Ява Дюбоа Реймонъ откри едно бедро, една челюсть и дая ктнинъ жѣба. Тая находка даде поводъ на Иенския професоръ Ернстъ Хекелъ да потрѣжи навсякъде, че е намѣрилъ съединителното звено между човѣка и маймуна. Но характерътъ на въпросната находка, както справедливо бележи д-ръ Денертъ („Ернстъ Хекелъ и неговитѣ сътовни загадки“ (стр. 103) съвсемъ не е такъвъ, че върху нея да може да се обоснове единъ „сигуренъ исторически фактъ“. Отъ 24 учени изследователи само 7 смятатъ, че намѣренитѣ кости сж на звено. А Вирховъ, Краузе, Валдайеръ, Ранке, Колманъ, Селенка фонъ Цителъ и др. считатъ тѣя кости за маймуниски. И наистина, вижда ни се много навивно възъ основа на толкова малко, напълно съмнителни, остатъци да се представя за прародителъ на човѣка маймуната.

Знаменитиятъ Вирховъ, който десетъ години отъ живота си бѣ посвѣтилъ на научно изследване въпроса за произхода на човѣка, ето до какво заключение достигналъ въ 1892 год.: „Не съществува никакъвъ „про-антропосъ“, никакъвъ маймуно-човѣкъ“, „Мисс-линкъ“ бше рожба на фантазията. („Хекелевиятъ естество-наученъ догматизъмъ“, стр. 105, д-ръ Денертъ). А великитѣ антропологъ Катрафажъ, ведно съ немския ученъ Квенцетъ, признава, че изхарването на човѣшкия родъ изъ единъ отъ маймунискитѣ видове е най-голямо безумие. (Лютардъ-Ллология на християнството, томъ 1, стр. 318) Не само тогава, но и днесъ жрецитѣ на истинската наука стоятъ далечъ отъ теорията за маймуниския произходъ на човѣка. Споредъ Берлинския професоръ Максъ Вестенхоферъ, излизало е да се търси връзката между човѣка и маймуна — тая връзка не съществува. Всички голѣми групи животни сж се поавали внезапно въ историята на земята, безъ междинни предшественици. Човѣкътъ сжщо има своя линия на развитие, която почва отъ първичния боазийскъ. (Виж. сп. „Единство“, стр. 439. — Зоологическитѣ предѣли на човѣка“).

Неулучно е твърдението на господниъ професора,

че ржешъ съ първото сръдство, което е очеловѣчило човѣка, да се първоствено значение за очеловѣчането на човѣка има моментътъ, когато човѣкъ завъръ се е навѣлъ, за да вземе и захвърли камъкъ срещу противника си. Ако наистина това бѣ така, защо този моментъ, който и днесъ не веднашъ се извършва отъ много животинимаймуни, мечки и др. не способствува поне отъ малко да се издигнатъ отъ предниото си състояние? Ако речемъ да търсимъ причината на очеловѣчането ни само въ моментитъ, които ни сочи проф. Златаровъ, ще бждемъ изправени предъ много въпросители. Крайно едностранично е да се обвиняватъ духовнитъ и морални ценности на човѣка изключително само съ материалистическото условия. За учения съвѣтъ тая философия отдавна е претърпяла своя залезъ. Ние, които дълбоко чувствуваме въ себе си стихията на два сила — *вълка*, божествена и *аргмечна*, материална, не можемъ да не се запитаемъ съ думитъ на учения Беръ: „Не е ли по-достойно за човѣка да мисли за себе си и за своето назначение по-високо, откогато самъ да сижива себе си и да не признава друго въ себе си, освенъ животински основи?“

Дяконъ Илия п. Николовъ.

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ

Св. ап. Павелъ изказалъ предъ своя ученикъ Тимотея следнитъ пророчески мисли, които напълно се потвърждаватъ отъ фактитъ на съвременната нерадостна действителност и които не е зле да се припомнятъ на всички за наизане, и особено на в. „Православна дума“:

— Зная, че въ последнитъ дни ще настанатъ усилни времена. Защото човѣкитъ ще бждатъ самолюбци, сребролюбци, самохвалци, горезавни, хулици, къмъ ролятели непокорни, неблагозарни, нечестиви, недружелюбни; неприимни; клеветници, невяждържани, неукротими, неодолюбиви; предатели, безочливи, налуги, повече властолюбци, нежели боголюбци; които нагледъ иматъ благочестие, но отъ силата му сж се отрекли (2 Тим. III:1—5).

А на Тита св. ап. Павелъ пише:

— За чисти всичко е чисто, а за осквернени и невърни нѣма нищо чисто; тѣмъ сж осквернени и умъ, и събѣтъ. Тѣ изповѣдватъ, че познаватъ Бога, а съ дѣлата си Го отричатъ, бидейки гнусни, непокорни и негодни за никакво добро дѣло (Тита 1:15—11).

„Свещеникъ“ Василий, Д-ръ Кукулацъ и арх. Евтимий (той же Д-ръ Кукулацъ) трѣбна да разбератъ, че сѣятъ съ вестника си съблазъни въ душитъ на малцината си читатели. Никою тѣ не даватъ здрава храна. Съ хули думи и съ клевети не се дава *религиозча просьлта*.

И двамата трѣбна да разбератъ, че излагатъ съ безсмыслето си двамината митрополити, които сж „препоржчали вестника за широко разпространение между християнскитъ семейства“.

И на дамата напомняме писаното отъ арх. Евтимий въ „Църковенъ вестникъ“ бр. 9, 1924 година, отъ 1 мартъ 1924 год.: „Най-тежката съблазън на единъ малкъ човѣкъ е да го научишъ на нѣщо лошо, което той до тогава не знае. Но най-разпространената съблазън, която е тѣя много разпространена, че ние обикновено не я и забѣждаме даже, е онази съблазън, която подкукуросна и гжделичка зародилитъ се вече инстинкти, лоши наклонности и грѣховни разположения у хората.

Да се вгледашъ въ душитъ на другитъ, за да намѣришъ кой страсть и кой лошъ инстинкъ владѣятъ тамъ, та да ги гжделичкашъ и използвашъ за свои демагогски цели, това по отношение на възрастнитъ е у насъ отдална нѣщо обикновено. По отношение къмъ младежта, обаче, използването на обикновенитъ нейни слабости и погрѣшкитъ само въ по-последно време е започнало у насъ да се практикува въ по-широкъ размѣръ“.

Престъпление вършатъ и оиши, които материално подкрепятъ „Православна дума“. Неоспоримо е, че този вестникъ не се самозвържа.

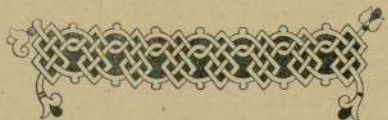
За коледното дърво. Тѣзи дни бѣше се завелъ единъ интересенъ споръ между нѣмския печатъ отъ една страна и италианския — отъ друга и то често съ уводни статии на първа страница. Италианцитъ заявяваха, че не бива и за напредъ да останатъ върни на обичая да внасятъ въ къщи и кичатъ коледни дръвчета по случай коледнитъ празници, защото този обичай не е тѣхенъ народенъ обичай, а е пренесенъ у тѣхъ отъ Германия. И наистина, властитъ въ Италия заробачата продажбата и внасянето въ къщи на еловитъ коледни дръвчета за рождественскитъ празници.

Писанитъ органъ в. „Озерваторе Романо“ напечатъ статия, въ която открито напдна обичая съ коледното дърво, наименозува го протестантски обичай, и поиска той да бжде забравенъ.

Германцитъ, отъ своя страна, заявява, че обичаятъ съ коледното дърво е наистина тѣхенъ и че тѣ се дори гордѣятъ съ него. Обаче, германцитъ решително отблъснахъ твърдението на Ватиканския органъ, че коледната еда била протестантски обичай. Макаръ този обичай да има германски произходъ, коледното дърво се кичи въ цѣлъ съвъ и отъ протестанти, и отъ католици, и отъ православни. Специално у насъ, въ България, коледното дърво е пренесено отъ Русия следъ освободителната война.

И нравственъ планъ. Говори се и се пише за безхарактерностъ, за отгъвня на интелектуалци. И съ това се обясняватъ много недъжи и кризи. Д-ръ Хр. Поповъ въ „Северно ехо“ пише:

„Мислимъ, че най-важната реформа днесъ за насъ е: да се възпитава народъ въ духъ на високи добродетели и да се развиватъ естественитъ заложби на неговата душа. А това значи, че нашата интелигенция трѣбна да почне една сериозна и дълбока реформа на собствената си душа, на напалестнитъ и нея недостатъци. Ако за изхода отъ стопанската криза е необходимъ стопански планъ, още повече потребенъ е единъ нравственъ планъ, който да ни изведе отъ духовната безплатица. Само така бихме изтълпили човѣкския си дълъгъ къмъ държавата и народа си“.

ИЗЪ ПЕЧАТА

Св. Василий е великъ учеть и светителъ на православно църква. Родилъ се въ гр. Кесария около 330 г. и починалъ на 1 януарий 379 г. Училъ се въ Цариградъ и въ Атина, гдето по с-ова време били съсрѣдоточени наука и човѣшки знания.

Отъ семейство на Василия Велики има още нѣколко светни, които се почитатъ отъ християнския съвъ.

Величието на Св. Василия е минало презъ много стра-

дания и трудове. Въ 370 г. предстояло да се избере архиепископ Кесарийски. Билъ избранъ той, въпреки много противодействащи фактори. Образува се партия и провъзгласява спорове. Св. Григорий пише: „Тие «збори зависятъ отъ богатитѣ и силнитѣ хора, а още повече отъ буйството и безразсъдството на гълтала и даже на най-последнитѣ хора.“

Св. Василий отишълъ въ епархията си, но още на първата крачка го посрещнала враждата на недобритѣ отъ избрането му лице. Той пише на Евсевия Самосатски:

„Извършиха много неприятности и най-после се отдалечиха, като заврелиха у насъ разцепленieto (Ше настане ли нѣщо по-добро и ще се откажатъ ли тѣ отъ своята злоба — никому не е известно, освенъ на единична Богъ.“

Св. Василий омиротворявалъ своитѣ врагове съ кротостъ и дълготърпение. Неговото свѣтлоство било съсредане и милостъ къмъ хората, къмъ беднитѣ и страдащитѣ.

Св. Василий Велики е живялъ скромно, даже бедно, всичко раздавалъ на беднитѣ. Открилъ приюти за неджгави и болни.

Билъ е гоненъ, скденъ за своята дейностъ, по доноси и клевети на свои врагове. Когато императоръ Валентинъ го заплашилъ, че ще му отнеме имота, ще го изгони и предаде на смъртъ, св. Василий отговорилъ: „Какво ще ми отнемеш? Нѣколко вехти дрехи, нѣколко книги? Ето всичко, което азъ имамъ.“

„Черно море“, бр. 2295.

Свещ. Норд, Светославовъ

Дръво и пакостно. Въ редакцията ни се получи единъ анонименъ позвъ на група християни отъ Ловчанската епархия, който говори твърде зле за неговитѣ автори.

Безъ да влизаме въ разбирателство на изказанитѣ въ тоя позвъ мисли, които наваяватъ само скръбъ и недоумение, дължни сме да подчертаемъ, че българскитѣ народъ не ще тръгне по ума на анонимитѣ „родолюбци“, нито ще послуша съвета на тия, които си играятъ съ неговото православно съзнание.

И свещенството е на мнение, че положението на Ловчанската епархия ще трѣбва частъ по-скоро да се уреди. Но това ще стане по други актиа и съ други срѣдства. Препожъващиятъ начинъ отъ анонимитѣ писани изъ Ловчанската епархия е поразенски и едински похватъ. Въ миналото тоя доста голъми страдания ни причини.

Поради това, ние не ще дадемъ гласностъ на тоя позвъ, нито пъкъ можемъ да се считаме за негови сторонници. Напротивъ, ние го отхвърляемъ съ възмущение, презрение. Напълно сме убедени, че истинскитѣ родолюбци и върни чада на родната православна църква, Ловчански граждани и епархиоти, щжо така съ презрение ще се отнесатъ къмъ тоя позвъ-примамия и ще дадатъ заслуженото на неговитѣ автори.

„Пастирско дѣло“

Човѣшката душа. Провъходъ и сжщностъ. Психологически доказателства за Божието битие. (Публиченъ диспутъ, стоялъ се въ С.С.С.Р.) Ф. Е. Мелниковъ. Преведъ отъ руска Б. Ст. Хр. 1936 г. София.

Този книга се явява като № 2 отъ Библиотеката на Сюза на православнитѣ християнски братства въ България. Авторътъ ѝ е видния руски православенъ богословъ—мисионеръ, избѣгалъ отъ Свѣтска Русия презъ 1932 год. Ф. Е. Мелниковъ.

Диспутътъ, който авторътъ описва въ тази книга, се води между дипломиранитѣ агитаторъ на безбожието Хвостиковъ, току-що завършилъ се отъ гр. Москва, иждето следвалъ курсове за антирелигиозна пропаганда. Като

опонентъ на Василий Хвостиковъ се явява скромниятъ работникъ отъ стѣкларската фабрика до село Ястребово, Карпъ Колупаевъ Темата на диспута е: „Нѣма Богъ“, отъ която тема изниква и въпроса за сжществуването на човѣшката душа.

Книгата се чете много леко; тя увлича. Изписва се отъ Сюза на прав. хр. братства Св. Синодъ — София. К-ски.

Христо Борина. Светли пѣтеки. Пловдивъ 1935 г. Стр. 144. Цѣна 40 лв. Тази чудно хубава стихова сборка води душата по свѣтли пѣтеки къмъ възходъ. Прочетете я! Душата ви ще бъде обляхана отъ чара на доброто, чистото, свѣтлото.

Доставя се отъ книгоиздателство Хр. Г. Дановъ, Пловдивъ или отъ автора, ул. „А. Януарий“, № 23 — Пловдивъ.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ

Видинска епархия. Въ село Бръгово, Видинско, Богоулавение се отправлява тържествено. Кръстътъ бѣ хвърленъ въ рѣката Тимокъ. Предъ нѣколко хилядно население пронаесе речъ учителътъ Солидонъ В. Алексиевъ. Той говори за значението на празника и светото Кръщение.

Ст. Загорска епархия. По инициатива на Негово Всеблагородиство Арх. Н-къ въ гр. Свиленградъ — *прот. Игнатъ Василевъ*, на Околийскии училищень инспекторъ г. Запряновъ и съ благословението на Негово Високопреосвещенство Ст. Загорския митрополитъ г. Павелъ, презъ м. декември—на 27, 28 и 29,—въ гратъ Свиленградъ, се състоя първата по рода си у насъ свещеническо-учителска срѣща. На тази срѣща бѣ поканенъ Негово Всепреподобие иером. Пимень — протосингелъ на св. Ст. Загорска Митрополия.

На 29, недѣля, има еднотърквене въ храма „Св. Димитрий“.—Следъ съ божествена служба всички вкупоумъ се отправиха за читалищния салонъ. Тукъ се събраха всички учители и свещеници. Въ пристѣтвие на всички, учителката въ града, госпожица София п. Христова, предаде на ученици отъ основното училище лекция по Законъ Божий на тема „послушания и непослушания синъ“, съ голъмо умъние и педагогически тактъ. — Атмосфера на истинско приятелство между учителство и църковници владѣше презъ всичкото време на тази срѣща.—Следъ обѣдъ, сжщия денъ, иеромонахъ Пимень говори сказка на тема „Иисусъ Христосъ за насъ българитѣ“.

Впечатленията на всички—и на свещеници и на учители—отъ тази срѣща сж повече отъ хубави.

Свещеникъ: М. Гръчаровъ

Одобрени кандидатури за свещеници Св. Синодъ е одобрилъ кандидатуритѣ на следнитѣ кандидати за свещеници:

1. Иванъ п. Спасовъ Тодоровъ — Видинъ. 2. Димитъръ Флоравъ Георгиевъ — с. Прогорелецъ, Ломско. 3. Павелъ Ивановъ Клевъ — с. Стинникъ, Севлиево. 4. Борисъ п. Левовъ — гр. Неврокопъ. 5. Крумъ Николовъ Тенекеджиевъ — гр. Орхово. 6. Първанъ Харалампиевъ Първановъ — кандидатъ за дяконъ по църковната администрация. 7. Тихомиръ Янакиевъ Капанеджиевъ — кандидатъ за дяконъ по църковната администрация.

Доблестъта е първия признакъ на характера.

І. У насъ.

Рождениятъ день на Н. В. Царя. Въ четвъртъкъ, на 30 м. м., съ много голѣма тържественост и проява на непринудени сърдечни чувства въ цѣлата страна е била отпразднуванъ рождениятъ день на Негово Величество Царя.

По тоя случай въ храма-памятникъ „Св. Александър Невски“ бѣ отслуженъ молебенъ за здравето и благоденствието на Държавния глава отъ Негово Високосвещенство св. Софійския митрополитъ г. Стефанъ, въ съслужение съ Тѣхни Високи Преподобия Архимандрити Кирилъ и Йосифъ и многобройно духовенство.

На молебена присъствуваха Нейно Величество Царицата, Негово Царско Височество Князь Кирилъ, г. г. министритѣ, начело съ министъръ-председателя г. Кюсеяновъ, дипломатическото тѣло, генералитѣтъ, офицерството, бивши министри, запаснитѣ офицери и под-офицери, официалнитѣ лица и хиляденъ народъ.

На площадъ предъ храма бѣха заели мѣста студентитѣ, разоложнитѣ организации, учанитѣ се, войсковитѣ части и многохиляденъ народъ. Следъ молебена Негово Царско Височество князь Кирилъ и военниятъ министъръ г. ген. Луковъ ободоиха цѣлия площадъ и поздравиха съ празнична стройницѣ редици на студенти, ученици, войници и народа.

Заминаване на Н. В. Царя за Англия. На 24 м. м. Негово Величество Царятъ, придруженъ отъ двама аюлтанти и единъ секретаръ, отпътува за Лондонъ, дето ше присъствува на погребението на английския кралъ Георгъ V.

На гарата Негово Величество бѣ изпратенъ отъ Нейно Величество Царицата, Н. Ц. Височество князь Кирилъ, г. г. министритѣ, начело съ министъръ-председателя г. Кюсеяновъ и официални лица.

Пристигнали синодални митрополити. На 24 м. м. пристигнаха въ столицата Тѣхни Високи Преосвещенства синодалнитѣ митрополити св. Видинскитъ г. Неофитъ, Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ, и св. Врачанскитъ г. Пансий.

Въ началото на текущата седмица Тѣхни Високи Преосвещенства отпътуваха за престолнитѣ си градове.

Извънредна сесия на Св. Синодъ. На 24 м. м. Св. Синодъ се събра на извънредна сесия, която бѣ закрыта на 25 с. м.

Намѣстникъ-Председателъ при министъръ-председателя. На 25 м. м. Негово Високосвещенство св. Видинскитъ митрополитъ г. Неофитъ, Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ, посети въ министерството на Внѣшнитѣ Работи и на Изпѣлванитѣ г. Кюсеяновъ, съ когото е конференралъ по редица текущи църковни въпроси.

Заупокойна молитва за кралъ Георгъ V. По молба на Царското Иравителство, на 28 м. м., по решение на Св. Синодъ, въ храма-памятникъ „Св. Александър Невски“ бѣ отслужена заупокойна молитва за покойния кралъ на Великобритания Георгъ V отъ Негово Високосвещенство св. Софійския митрополитъ г.

Стефанъ, въ съслужение съ Тѣхни Високи Преподобия Архимандрити Кирилъ и Йосифъ и много свещеници.

На заупокойната молитва присъствуваха Нейно Величество Царицата, Н. Ц. Височество князь Кирилъ, г. г. министритѣ, начело съ министъръ-председателя г. Кюсеяновъ, дипломатическото тѣло, бивши министри, офицерството, общественици, официални лица и хиляденъ народъ.

Размѣнени телеграми. По случай смъртта на английския кралъ, между Св. Синодъ и Кентерберийския Архиепископъ сѣ били размѣнени следнитѣ телеграми:

„По случай тежката загуба, която, благородниятъ английски народъ и неговата Царка претърпиха съ смъртта на великия свой кралъ и покровителъ, Св. Синодъ на Българската пр. църква Ви поднася искрени съчувствия“.

Намѣстникъ-Председателъ на Св. Синодъ,
↑ Видински Неофитъ

„Вашата любезна телеграма на симпатии въ този часъ на горестъ е високо ценена“.

Кентерберийски Архиепископъ.

Началникътъ на протокола при Намѣстникъ-Председателя. На 25 м. м. начальникъ на протокола г. Кневъ посети Негово Високосвещенство Намѣстникъ-Председателя на Св. Синодъ.

ІІ. Въ чужбина.

За развиване партизански страсти въ връзка съ цървата въ Сърбия говори единъ фактъ, който се съобщава и коментира въ сръбската свѣтска и църковна преса. Съобщава се, че въ една мѣстность (Чинипъ) развили училищното помѣщение, дето свадля иконата на св. Сава, разбили я и парчетата ѣ разхвърляли. На мѣстото на св. Сава биль покоченъ образътъ на Владко Мачекъ (вождатъ на хърватската римо-католичка оппозиция въ Югославия).

Преди известно време въручнителъ донъ Лука Антуновичъ биль наказанъ съ 5 дни затворъ (респективно съ 270 динара глоба) за това, че е заплахвалъ да изхвърли образа на св. Сава.

Повръщатъ се въ православие много (мало) руси, които, преселени отъ прикарпатска Русия, отдавна живѣятъ въ днешнитѣ предѣли на Югославия. На времето тѣ, подъ насилието на римо-католическитѣ църковни и маджарскитѣ и австрийскитѣ политически власти сѣ преминали въ униатство. Следъ падането на тоя тероръ полнрѣ збуцоевропейската война, както въ самата прикарпатска Русия (въ днешна Чехославия) масово вѣзха да се връщатъ тия мало-руси отъ униита въ православие, така сѣщото това правятъ и преселинитѣ отъ тия униитъ-руси, живущи въ днешна Югославия. Както съобщава официалния органъ на сръбската патриаршия („Гласникъ“, бр. 34—35 отъ м. г.) досега отъ тѣхъ въ православие сѣ минали селата: Пърняворъ (въ Босни), Нова Дубровка (въ Босни), Куцура (въ Бачка), Петровица (въ Сремъ), Миклушевици (въ Сремъ), отъ Нови-Садъ и Господиняци (въ Бачка). А на последното Възвелеие Богородично преминали въ православие и руситѣ-униити отъ с. Стари-Върбасъ (Бачка). Това повръщане въ православие станало твърде тържествено.

Най-важитъ християнски свѣтени въ Палестина—храмътъ на Гроба Господень въ Иерусалимъ и базиликата *Рождено Христово* въ Витлеемъ—се възвръщатъ въ застрашено положение. На това образно-внѣшнѣе Палестинското правителство още презъ 1932 г. То вѣзляло въ споразумѣние съ православния иерусалимски патриархъ, а също и съ представителитѣ на римо-католическото, арменското и други християнски

ялски изповядания. Признало се за необходимо да се организира грижлив технически преглед на тѣзи храмове. Този прегледъ билъ възложенъ на специална архитекст Уилямъ Гарвей, който сега представя отчетъ за направеният отъ него изследваня. Показа се, че за запазване споменатитъ сѣтнинъ въ безопасностъ щѣла да бжде нужна гвардейско-сложна работа, която пѣлъ щѣла да струва твърде много пари. Въ най-злупащено положение се намиратъ храмътъ на Гроба Господень. Ето защо, намѣрило се за необходимо да се пристави най-напредъ къмъ неговото ремонтиране. Докладътъ на Гарвей билъ предаденъ за разглеждане отъ особена комисия, състояща се отъ представители на Палестинското правителство и на разнитъ заинтересовани християнски изповядания.

Православната църква въ Полша търпи много гонения и страдания отъ страна на тамошното римо-католишко духовенство. Между другитъ преследвания и маки, на които тя отъ години наредъ е изложена, е самоволното и дръско вземане отъ страна на реченото р.-католишко духовенство древни чисто православни храмове. Това става подъ всевъзможни не състоятелни предлози, или просто — и безъ всѣкакви предлози. То става предъ очитъ на полицейскитъ и административнитъ власти, а често и при тѣхното съдействие. Подиръ Божията закрила, единственъ приближище и защита православнитъ иматъ още въ склядката, които въ повечето случаи (макаръ и подиръ голѣми бавежи) признаватъ правото на православнитъ (русини) и имъ повръщатъ насилствено завзетитъ имъ храмове.

По сѣкия начинъ преди година р.-католишкитъ свещеници незаконно завзели православния храмъ въ Левитския Гай, Дубенския околия. Това вземане довело, разбира се, до разни спорове и шумове, края на които билъ — затварянето и запечатването на храма! Православнитъ епархийски духовенъ съветъ въ Волинъ възбудилъ противъ римо-католишкото духовенство граждански искъ и речениятъ епарх. съветъ спечелилъ предъ градския съдъ въ процеса за възстановяване нарушеното право на владѣние. А Ровенскитъ окръженъ съдъ (както сега съобщава органътъ на православната църква въ Полша „Воскрешное чтение“, бр. 1 т. г.) съ решение отъ 6 декември м. г. утвърдилъ решението на Равненския съдъ и издалъ разпореджение да се възвърне на законния ѝ собственикъ — Волинския епарх. духовенъ съветъ, взетата отъ римо-католишкитъ православна църква, заедно съ сѣделия ѝ участъкъ земя.

Какво правятъ болшевикитъ около гроба на Достоевски? — ни разказва неотдавна въ вестника си дописникътъ на германския железеникъ „Франкфуртер цайтунгъ“. „Единадесетъ църкви се издигатъ съ своитъ позлатени кубета надъ знаготъ на монастиря „Александъръ Невски“ въ Ленинградъ. Четири гроба има тукъ, въ третото най-свѣто мѣсто на Русия. Гробовѣтъ сѣ близко единъ до другъ. Виждатъ се много пропелери, като надгробни паметници, намиратъ се и съветския звезди, намѣсто кръстъ. Тукъ-тамъ груба рѣка е разбилъ християнския символъ и кръстѣтъ лежи разбитъ предъ основата на паметника. — Дойдохъ да вида гроба на Достоевски, подиръ като дълъ часъ прекарахъ въ арката, въ която починалъ. Намѣрихъ всичкитъ стари аристократски гробове разкопани. Мъртвитъ благородниѣкъ въ буквалния смисълъ на думата изхвърленъ отъ гробовѣтъ имъ. Тѣхнитъ кости сѣ събрали въ дървени ганджы. Това гробище се „ликвидира“. Преминяхъ презъ дълбока има художественни вещи и вѣнци. Тукъ почива *Чайковски*. Малко до-нататъкъ познавамъ боста на *Мусоргски*. Върху мраморна плоча е издълбанъ листъ

съ ноти, монологътъ на монаха отъ неговата опера „Борисъ Годуновъ“ („Още само една, последна нота...“). Презъ камѣра камѣни и разроени кости дойдохъ до зида около гробъ и тукъ заставахъ предъ единъ гробъ, който е заргаленъ. Високъ, черенъ мраморенъ кръстъ. Образътъ на *Достоевски* съ брада. На гроба на поета сѣ издълбани думитъ на Библията: „Ако семето падне на земята и не изгние, не донася плодъ. Но ако семето изгние, донася много плодъ“. Като приятелъ на литературата, спомнямъ си разговора, който ималъ Достоевски предъ смъртѣта си съ жена си, Анна Григоровна. Той пожелалъ да го погребатъ въ гробищата на другъ единъ монастиръ, наредъ съ приятеля му Некрасова.

— „Каква мисль!“ му отговорила на това Анна, шегувайки се. „Азъ ще те погребя, разбира се, въ монастиря „Александръ Невски“.

„Не, не!“ защищавалъ се Достоевски. „Тамъ сѣ погребани само генерали“.

Но неговата жена си останала на своето.

„Та нима ти не си генералъ въ литературата?“

Изнесъ изглежда никой да не се грижи за гроба на Достоевски. Генералитъ имено не сѣ на голѣма цена. Полуразнебитена пейка, трауренъ вѣнецъ отъ хартия подъ фенеръ, и горюкюкъ и тръне. Това е всичко. Работничитъ тѣкмо що стигнахъ. Тѣ тѣкмо що сѣ извадили отъ земята съседа на Достоевски. Никой не знае, гдѣ ще спре доплатата. Чува се, че поие великанитъ ще добиятъ особни нови гробове, подиръ като ги изкопаятъ изъ гробовѣтъ измежду монастирскитъ стени на монастиря „Александръ Невски“. Ще изкопаятъ и *Гончарова*, *Кривола*, *Рубенцийна*, *Комисаржевская*, архитекта *Воронихина* и много други. Много се копае около Невския монастиръ, въ който нѣкога сѣ лежали коститъ на защитничитъ на Петроградъ. Тоя планъ вървотно, както и много други, не ще се осъществи“

Преследването на религията въ съветска Русия не спира, ни духовно, ни физически.

Споредъ последни сведения, болшевикитъ недавна застреляла двама православни свещеници (отчитъ Клеофонтовъ и Бурдаковъ), подиръ като сѣ ги измъчвали много години по затворитъ.

Съветскитъ безбожнически организации, начело съ народния комисаръ Криленко, по случай последнитъ Рождественски празници предприе специална антирелигиозна кампания. Тѣ устроиша 2,500 безноценнобжикитъ митинга въ разни мѣста на съветска Русия, а римо-католишкитъ организации повече отъ 25 антирелигиозни предавания. Отъ Москва изпратили въ дълбоката провинция 20 специални влакѣ съ кино-вагоны, съ които демонстрираха филми съ противорелигиозно съдържане. А като върхъ на всичко: въ деня на Рождество Христово въ всички театри биди дадени бузлатни представления съ явна противорелигиозна тенденция.

Когато казватъ се такъвъ бѣсъ преследватъ религията въ Русия, въ душата на русина (особено у селянина, работника и младежа) става истинско религиозно възбуждане и издълбочаване. Ние редовно отбелязваме и тия отравни факти на това мѣсто. Сега се, напр., съобщава, че представители на школна комитетъ въ гр. Тамбовъ направилъ ревизия въ мѣстното училище, въ което се обучаватъ деца на възраст отъ 10—15 години, и въ резултатъ се оказало, че повече отъ 45% отъ децата носели подъ ризитъ (на гърдитъ си) кръстчета. Това предизвикало уволнението отъ служба директора на училището, а също и религия педагози, на мѣстото на които назначили „доверени лица“!

Злокученско църковно настоятелство.

Обявление № 3. Църковното настоятелство при храма „Св. Троица“, с. Злокученть, Шуменска околия, обявява, че първата енория въ сѣщото село е вакантна и търси кандидатъ за свещеникъ съ богословско образование, който може да бже или семинаристъ, или отъ завършилѣтъ Бачковското и Черепишкото свещенически училища.

Селото е много хубаво и красиво—едно отъ първѣтъ издигнати въ културно отношение и най-големо село въ околията. То има много добре уредена и голяма църква и голѣми обществени сгради: община, читалище и амбулатория. Освенъ това свързано е съ шосе съ околийския центъръ и покрай селото минава новостроящата се ж. п. линия Шуменъ—Карибува.

Енорията съ състои отъ 450 къщи съ 1600 жители и има всички изгоди за сносенъ животъ и представлява благодатно поле за религиозна и културно-просветна работа. Кандидатитъ нека подадатъ заявлението ведно съ документитъ си въ св. Варненска и Преславска Митрополия и да се явятъ въ селото на пѣние, проповѣдь и опознаване.

3—7—2 **Отъ настоятелството.**

Изгубено е кръщелно свидетелство № 39 отъ 1929 г. на Никола Тодоровъ, роденъ отъ с. Лъщенъ, издано отъ Неврокопската митрополия. Да се смѣта за невалидно.

г-р. Неврокопъ, 18 януарий 1936 г.

1—34—1 **Отъ Митрополията.**

Обявление № 19. Изгубено е кръщелно свидетелство на Маринъ Становъ, роденъ презъ 1914 г., въ Дебово. Да се смѣта за невалидно.

с. Дебово, 24 януарий 1936 г.

1—36—1 [Свещ. М. М. Церяновъ,

Църковно настоятелство при храма „св. Арх. Михаилъ“ въ с. Крушево, Карнобатско.

Обявление № 1. Съобщава се на интересувашитъ се, че енорията, състоища се отъ селата Крушево и Барганъ съ 240 къщи, е вакантна.

Кандидатитъ да се явятъ на пѣние, проповѣдь и опознаване.

с. Крушево, 20 януарий 1936 г.

1—35—1 **Отъ настоятелството.**

Обявление № 2. Изгубена е кв. № 2514 за „Църковенъ вестникъ“, отъ 16.V. 1935 г. за лева 130 на Добромирското църковно настоятелство, Севалиеско. Да се смѣта за невалидно. Издаденъ е дублинатъ.

1—29—1 **Отъ настоятелството.**

Бачковска св. Обитель „св. Богородица“.

Обявление № 72. Обявява се на заинтересованитъ, че на 3 февруарий 1936 год., отъ 14 до 16 часа, въ Асеноградското даянско управление ще се произведе спазарване по доброволно съгласие за отапането на изпоща, за срѣта отъ една година—стопанската 1936—монастирската нива отъ 169,5 декара при с. Боянци, въ мѣстността „Сухмаклинъ“, за засѣване съ оризова култура, за която нива е дадено разрешение да бже засѣта съ оризъ.

Залогъ за правоуцѣние въ спазарването се изисква 3,390 лева въ банково удостоверение или пари. Разноскиятъ за гербъ, публикация и други сж за смѣтката на изпълнителя. Тържниятъ книжка се виждатъ въ управлението на манастира—метоха, Асеноградъ.

Асеноградъ, 21 януарий 1936 година.

1—28—1 **Отъ манастирското управление.**

Обявление № 69. Изгубеното кръщелно свидетелство на Деста Костова да се счита невалидно.

г-р. Св. Врачъ, 13 януарий 1936 г.

1—27—1 Архир. намѣстникъ, прот. (не се чете)

Издаденитъ ми свидетелства кръщелни и за сподобно въстапване въ бракъ отъ енорийския свещеникъ въ с. Островъ, Раховско, изгубихъ. Да се смѣтатъ за невалидни.

Гор. Орѣховица, 23 януарий 1936 год.

1—31—1 **Веселина Паскулова**

Петричко архирейско намѣстничество.

Призова № 43. Петричкото архирейско намѣстничество призовава Спасна Панова, родомъ отъ с. Моноситово, Струмичка околия—Югославия, сега въ неизмѣстностъ, да се яви въ Намѣстничеството до 2 мѣсеца, да за отговори по заведеното отъ сыргуръ и Спасъ Атанасовъ, отъ сѣщото село, а сега живущъ въ гр. Петричъ, бракразводно дѣло. Въ противенъ случай дѣлото ще се гледа залично.

г-р. Петричъ, 17 януарий 1936 година.

1—25—1 Архирейски намѣстникъ: икономъ Г. Поповъ

х. Мариновско църковно настоятелство

Обявление № 1. х. Мариновското църковно настоятелство обявява на интересувашитъ, че на 11 деиъ отъ публикацията на настоящото въ „Църковенъ вестникъ“ ще продава на публиченъ търгъ недвижимия си имотъ: 1) Нива 20 декара въ мѣстността „Гереня“ при граници, Ради Петковина, Георги Куневъ, църковна нива и десе, съ първоначална цена 500 лв. на декаръ. 2) Нива 24 декара — „Гереня“ при Господитъ Атанасовъ, Никола Атанасовъ, Стаино Христовъ и църковна нива. Първоначална оценка 600 лева.

Закона за Б. О. П. е задължителенъ за конкурентитъ.

с. х. Мариново, 1 януарий 1936 г.

1—26—1 **Председателъ: свещ. Дим. Коласъзовъ**

Обявление № 2. Изгубеното оригинално кръщелно свидетелство на Димо Славчевъ отъ с. Еменъ, Търновско, да се смѣта за невалидно.

с. Еменъ, 24 януарий 1936 г.

1—33—1 **Свещ. Данаилъ П. Мусински**

Свещеникъ Василий Начевски, Батулица, Врачанско, съобщава, че Маринъ Сяйковъ и Мария Вълкова сж изгубили кръстелнитъ си свидетелства. Дадохъ имъ се дубликати. 1—32—1

Обявление № 3. Каравеловското църковно настоятелство, Елховска околия, обявява, че на 10. февруарий 1936 год. ще се произведе търгъ за отдаване на наемател църковната нива отъ 20 декара, находяща се въ Каравеловско землище.

Закона за Б. О. П. е задължителенъ за всѣки конкурентъ.

1—30—1 **Председателъ: Енор. свещ. Славъ п. Георгиевъ**

Настоятелство при църквата „Св. Атанасий“ въ гр. Харманлий

Обявление № 2. Обявява се, че втората енория, състоища се отъ 400 къщи при църквата „Св. Атанасий“ е вакантна и дѣри кандидатъ за свещеникъ, завършилъ Софийската или Пловдивската семинария.

Желанитъ кандидати да се явятъ на проповѣдь, пѣние и опознаване.

2—20—1 **Отъ настоятелството.**

Камбани

Църковни, училищни и свѣдични първокачествени винаги въ голѣмъ изборъ въ фабриката на

Георги Д. Алексиевъ и синоне

ул. „Бабина-поляна“ № 20, —София, 9.

Искайте оферти и каталоги ни безплатно.

3—21—1

Редакторъ: Проф. Д. В. Дюгеревъ,

Печатница С. М. Стайковъ — София